

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **H/19888.**

Benyújtás dátuma: **2018-02-19 15:31**

Parlex azonosító: **11WFDW2V0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Határozati javaslat benyújtása**

Benyújtó: **Sallai R. Benedek (LMP)**

Határozati javaslat címe: **A termékpályás szövetkezetek európai típusú újraszabályozásának szükségességéről az élelmiszer-gazdaságban**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. §-ának (4) bekezdése alapján „**a termékpályás szövetkezetek európai típusú újraszabályozásának szükségességéről az élelmiszer-gazdaságban**” címmel a mellékelt határozati javaslatot kívánom benyújtani.

...../2018. (.....) OGY határozat

a termékpályás szövetkezetek európai típusú újraszabályozásának szükségességéről az élelmiszer-gazdaságban

1. Az Országgyűlés felhívja a Kormányt, hogy törvénykezdeményezési jogával élve az ellenzéki pártokkal együttműködve nyújtson be szövetkezet-fejlesztési törvényjavaslatot, amely a legcélszerűbb jogi keretet biztosítja a belső demokrácián, az egymás iránti bizalmon, az önségélyezésen, az egyéni felelősségen, az egyenlőségen, a méltányosságon, a társadalmi felelősségvállaláson, a szolidaritáson és a közösséghez való lojalitáson alapuló élelmiszergazdasági együttműködések létrehozásához. Az európai típusú termékpályás szövetkezetek létrehozásának célja, hogy rajtuk keresztül növekedjen a kis- és közepes családi gazdaságok jövedelmezősége, termelési, értékesítési kockázatuk pedig mérséklődjön.
2. Az Országgyűlés felhívja a Kormányt, hogy biztosítson olyan támogatási és adózási környezetet a szövetkezetek számára, amely ösztönzőleg hat a gazdálkodók együttműködésére. Ennek részeként az Európai Unió következő pénzügyi ciklusának vidékfejlesztési pályázati rendszerében gondoskodjon a szövetkezetek, termelői csoportok létrejöttének tényleges ösztönzéséről: részesüljenek számottevő előnyben azok a termelők, akik termelői/feldolgozó/értékesítő tevékenységüket termelői csoportok/szervezetek keretében tervezik lefolytatni.
3. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Általános indokolás

A mezőgazdasági termelés Európában és szerte a világon egyre inkább koncentráldik, hatékonysága pedig nő. Két út áll a hazai agrárium jövője előtt: vagy szövetkeznek egymással a földtulajdonnal rendelkező kis- és közepes méretű gazdálkodók, vagy előbb-utóbb kizárólag a bér munkán alapuló nagybirtokok maradnak versenyben.

A magyar mezőgazdaság továbbfejlődésének legfőbb záloga, hogy sikerüljön végre a hazai termelőknek a nyugati társaikéhoz hasonló piaci értékesítési biztonságot elérniük, valamint hogy a földtulajdonnal rendelkező gazdálkodók szövetkezzenek egyéni boldogulásuk elősegítésére. A szövetkezés a gazdasági előnyökön túl – amely a vidéki munkahely-teremtési hatásánál fogva a legszembeeszkőbb - komoly társadalmi előnyökkel is jár, amelyek a vidéki közösségek megerősödésében mutatkoznak meg.

Mivel a termékpályás, európai típusú szövetkezetek létrejötte mind a termelők, mind a társadalom számára haszonnal jár, ezért érdemesek az állam fokozott támogatására. Az értékesítés biztonságának javulása, az árak kiszámíthatósága, az inputanyagok olcsóbb beszerzése, valamint a piaci alkuerő javulása motiváló tényezők a gazdálkodók számára, ugyanakkor kellő állami támogatottság és garanciák hiányában a rendszerváltás óta a termelői együttműködés **elterjedése Magyarországon mégis lassan haladt.**

Az európai típusú termékpályás szövetkezet létrejöttének az indítéka mindig egy-egy gazdasági szükséghelyzet, amit ha öntudatosan és reálisan fognak fel az érdekeltek, és képesek arra, hogy bizonyos önkorlátozásokat felvállalva segítsenek magukon, akkor ez sikeres és autonóm kerete lehet az élelmiszer-gazdasági együttműködésnek. A szövetkezeti önkorlátozás nem öncélú és nem korlátlan; a szövetkezet lényegi sajátossága, hogy a magántulajdon minden előnyét összeköti a testvériség szellemével és a kölcsönös segítség eszméjével.

A szövetkezetek nemzetközileg elfogadott[1] alapelvei és értékei a következők:

1. Alapelv: Önkéntes és nyitott tagság

A szövetkezetek önkéntes szervezetek, melyek nyitva állnak – nemi, társadalmi, politikai, vagy vallási megkülönböztetés nélkül – mindenki számára, akinek hasznára lehetnek szolgáltatásai, és aki elfogadja a tagsággal járó felelősséget.

2. Alapelv: Demokratikus tagi ellenőrzés

A szövetkezetek a tagok által ellenőrzött demokratikus szervezetek, a tagok tevékenyen részt vesznek a vezetés és a döntéshozás folyamatában. Férfiak és nők választott képviselőként, a tagságnak felelősek. Az elsődleges szövetkezetekben a tagok egyenlő szavazati jogokat élveznek (egy tag-egy szavazat) és a más szinten működő

szövetkezetek is demokratikusan szerveződnek.

3. Alapelv: A tagok gazdasági részvétele

A tagok igazságosan járulnak hozzá a szövetkezetük vagyonához és azt demokratikusan ellenőrzik. A szövetkezet tőkéjének legalább egy része a szövetkezet közös tulajdonát képezi. A tagság feltételeként előírt nagyságú jegyzett tőke után a tagok ellenszolgáltatásban részesülnek. A többletet az alábbi célok bármelyikére fordítják:

- szövetkezetük fejlesztésére, lehetőség szerint tartalékalapok képzésével, aminek legalább egy része oszthatatlan;
- a tagok részesedésére, a szövetkezettel bonyolított közreműködésük arányában;
- és más, a tagság által jóváhagyott tevékenységekre.

4. Alapelv: Autonómia és függetlenség

A szövetkezetek a tagok által ellenőrzött autonóm, önfenntartó szervezetek. Amennyiben megállapodást kötnek más szervezetekkel, beleértve a Kormány hatáskörébe tartozókat is, vagy külső tőkeforrásokat használnak fel: mindezt csak olyan feltételek mellett tehetik, hogy egyidejűleg biztosítják a demokratikus tagi ellenőrzését és a szövetkezeti autonómia fenntartását.

5. Alapelv: Oktatás, képzés és tájékoztatás

A szövetkezetek olyan oktatást és képzést nyújtanak tagjaiknak, választott képviselőiknek, vezetőiknek, valamint alkalmazottaiknak, aminek alapján azok hatékonyan hozzájárulhatnak szövetkezetük fejlesztéséhez. A szövetkezetek tájékoztatják a nyilvánosságot, különösképpen a fiatalokat és a közvéleményalakítókat a szövetkezeti összefogás jellegéről és előnyeiről.

6. Alapelv: Együttműködés a szövetkezetek között

A szövetkezetek helyi, nemzeti, területi és nemzetközi együttműködés révén szolgálják a leghatásosabban tagságukat és erősítik a szövetkezeti mozgalmat.

7. Alapelv: Közösségi felelősség

A szövetkezetek tagjaik által elfogadott elvek alapján közösségük folyamatos és tartós fejlődésének a fenntartásán munkálkodnak.

[1] Szövetkezetek Nemzetközi Szövetsége (SZNSZ – ICA) 1995